Petrus de Anch. ſup clem̄.

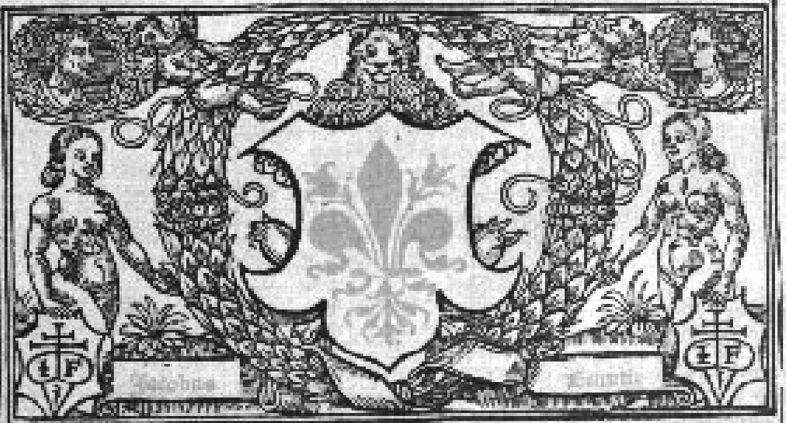

Lectu. ſubtilis ⁊ aurea pre-
ſtantiſſimi Juris vtriuſq; profeſſoris Domi.
Petri de Ancharano ſuper Clementinis.
permultis illuſtrata Summarijs numero-
rum prenotationibus diſtincta: cumq; ad-
ditionibus domi. Catherini Pariel. ac nō-
nullorum aliorum iuriſconſultorum in mar-
gine decenter appoſitis: necnon Repertorio
alphabetico materias ſcitu dignas cōplectē-
te: tam apte digeſto vt ſingula citra lōgioris
inquiſitionis laborē Lectori facile occurrāt.

1534

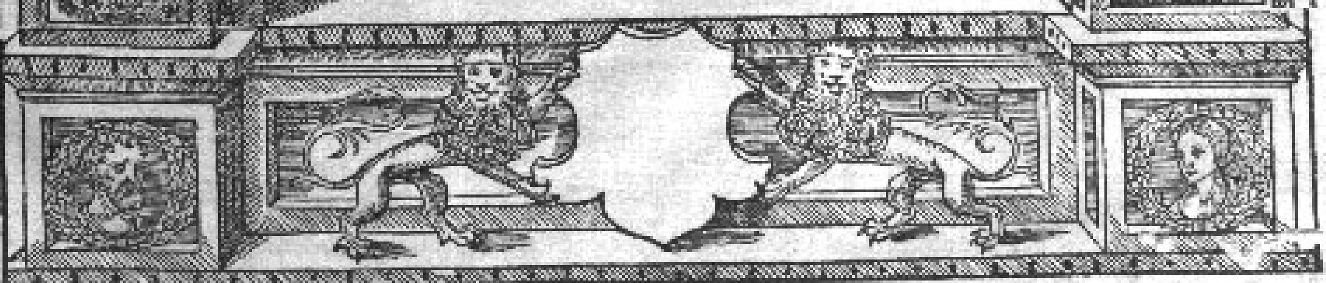

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

¶ Summa perutilis excellen-
tiſſimi iuris interpretis Petri de Ancharano ſuper clemen-
tinis cum additionibus clariſſimi docto. d. Catherini Pa-
riſi. necnon cum aliis nouis elegantiſſimis et utiliſſimis apo-
ſtillis locis ſuis oportune inſertis feliciter incipit.

¶ De reſcriptis. Rubrica.

1 ¶ Abbates et alii religioſi poſſunt ſub ſe habere prioratus
et adminiſtrationes ſpeciales adminiſtratores habentes.
2 Eccleſia vel prioratus alicui ſubiecta dʒ habere adminiſtra-
torem ſeparatū et iura ſua diuiſa a iurib' eccleſie principalis.
3 Superior utrū et quādo poſſit pro iuribus locorū ſibi ſubdi-
torum aut pro iniuria eorūdem locorum rectori illata agere.
Et ibi utrū dominus poſſit agere ad intereſſe et damna ſuo-
rum ſubditorum et emendam petere et numero ·4·
4 Adminiſtratores ſpeciales poſſunt pro iuribus locorū quo-
rum adminiſtrationes gerunt agere et in iudicio experiri.
5 Superioris poteſtas regulatur in exercitio actionum pro lo-
cis ſibi ſubiectis ſcdm poteſtatem adminiſtratorum talium
locorum: et excōmunicato inferiori rectore poteſt ſuperior age-
re nec ei obſtabit talis excommunicatio.
Et utrum ſuperioris excommunicatio noceat inferiori. ibi-
dem numero ·6·
7 Actor aliquem temerarie trahens ad iudicium debet in expē-
ſis et intereſſe condemnari.
8 Iudex in cognitione quam facit an ſit cōpetens vel ne in ali-
qua cauſa utrum poſſit pronunciare ſuper expenſis factis in
cognitione illius articuli.
9 Dietarum computatio cum agitur reali aut perſonali quo-
modo aut a quo loco fieri debeat ſʒ aut a loco rei que petit
aut domicilio rei conuenti.
10 Actor poteſt reum per literas apoſtolicas etiā per plures die-
tas extra domicilium eius trahere imo quod plus eſt in do-
micilium ipſius actoris ſi res quam vendicare intendit eſt in
ſua dioceſi.
12 Pater et filius ubi in petitione dotis concurrant uter ipſorū
preferri debeat.

ABbates. Diuidit i duas
partes. In pri-
ma ponit duplex dictū. In ſcda pe-
na contrarium facientis. ſcda ibi.
ſi quis. unde ortū habuit iſta cōſti-
tutio. et quare emanauerit prima
1 gloſ. declarat idē Pau. zen. et Ste-
pha. ¶ † No. qd abbates et alii reli-
gioſi poſſunt ſub ſe habere priora-
tus loca et adminiſtrationes ſpecia-
les adminiſtratores habētes. Unde autem poſſet dicta ſubie-
ctio cauſari. dic qd altero ex trib' modis. ex donatione patro-
ni. vel ex fundatōe vel ex cōceſſione epiſcopi. et hoc modo di-
uerſimode. Nam quandoqʒ ſimpliciter quandoqʒ pleno iure quandoqʒ
in proprios uſus. Itē quandoqʒ eccleſiā ſine cura. quandoqʒ curatā non
collegiatam. et quādoqʒ collegiatam. que plene proſequere ut
a no. in. c. de monachis[a]. ē. de preben. ¶ † Scdo no. qd ſʒ priora-
2 tus vel eccleſia alicui ſit ſubiecta. tamen debet habere admi-
niſtratorem ſeparatum et iura ſua diuiſa et diſtincta a iurib'
eccleſie principalis. et ſic eſt diuiſio non ſolum facti ſed iuris:
ut. l. inter tutores. ff. de adminiſtra. tuto. fit enim iſta diuiſio
et differentia gratia melioris culture. ſicut paterfamilias di-
uidit hac de cauſa unum fundum in plures: ut. l. gaius. §. fin.
de legatis ſecundo. Ex quo patet qd creditores maioris eccle-
ſie non poſſunt conuenire eccleſiam ſubiectam. nec debet fieri
miſſio in eius bonis: ut notat Innocentius in. c. paſtoralis.
3 ē. de priuile. ¶ † Tertio not. qd ſuperior poteſt agere pro iu-
b ribus ſubditorum ſibi locorum ſimiliter pro iniuria [b]illata
illi rectori: ut. c. dilectis. ē. de appellatio. quod eſt verum quā-
do ex vexatione ſubditorum ſuorum pretendit aliquod in-
tereſſe. quia forte poſſeſſiones male coluntur: ut. l. vim facit.
ff. de vi et vi arma. l. qui pendentem. ff. de acti. empti. Ad in-
tereſſe vero et damna ſubditorū. verum dominus poſſit age-
re et emendam petere. dic ut not. Hoſti. in ſumma. de procu.
§. fina. ver. ſed pone guerra. Si vero ſubdito alicuius nō mi-
niſtratur iuſticia in loco actoris an dominus poſſit et quali-
ter prouidere not. plene. Ioan. andr. in capit. non debet. ali-
quis. de regulis iur. libro. vj. in mercu. et Barto. in tractatu
4 repreſaliarum. et not. in. c. j. de iniur. et dam. da. ¶ † Quarto
nota in verſicu. niſi. ubi quod ſpeciales adminiſtratores pro
iuribus locorum quorū adminiſtrationes gerunt: poſſunt
agere et in iudicio experiri. concord. ē. de iudi. capit. cum de-
putati. cum enim adminiſtratio ſit eis commiſſa ſimiliter cō-
miſſum videtur exercitium: ut. l. j. in fine. ff. uſufructus quē-
admodum caueatur. Utrum autem ex dolo dictorum admi-
niſtratorum teneantur prioratus. et inquantum et quādo va-
leant ex eorum contractibus conueniri. dic ut nota. Innocen-
tius in. c. quod quibuſdam. de fideiuſſo. qui equiparat iſtos
adminiſtratores inſtitoribus et filiiſfamilias ſiue ſeruis ha-
bentibus peculia. Ex quorum dolo negligentia ſiue culpa.
vel etiam contractibus dubitatur an dominus teneatur de
5 peculio vel inſolidum. ¶ † Quinto nota quod poteſtas ſupe-
rioris in exercitio actionum pro locis ſibi ſubiectis regula-
c tur ſecundum[c] poteſtatem adminiſtratoris talis loci ut in lo-
co ubi et coram quo agere debuiſſet inferior rector in eodem.
et coram eodem ſuperior teneatur et ſicut perſona inferioris
metitur ſuperior iudicem atqʒ locum iudicij. habilitas vero
vel inhabilitas ipſius inferioris quando ipſe ſuperior expe-
ritur non videtur ponderanda. unde excommunicato infe-
riori rectore poteſt ſuperior agere nec obſtabit ſibi illa excom-
6 municatio ſecundū Paulum et Stephanum. ¶ † Quid ecō-
tra an excommunicatio ſuperioris nocebit inferiori. videtur
quod ſic: ut in cap. romana. de offi. vica. libro. vj. Contrarium
dico: licet enim inferior preficiatur per ſuperiorē. tamen eius
adminiſtratio non dependet ab eo ſed a. l. ſicut illa viſitato-
rum economorum ſindicorum et rectorum eccleſiarum qui-
bus excommunicatio epiſcopi inſtituentis non noceret in ex-
ercitio actionum: ut tetigi ſupra eodem. c. j. ubi videas. et per
Innocentiū plenius in. c. conſulti. de procurato. Secus ergo
eſſet in adminiſtratore bonorum ſpectantium ad menſam.
que vero conſueuerunt habere rectorem. Sicut enim ibi abbas
ponit unum cenſetur eius procurator. ideo repellitur exper-
7 ſona abbatis: ut in. c. poſt ceſſionem. de probatio. ¶ † Sexto
d nota[d] qd trahens aliquem temerarie ad iudicium condemna-
tur in expenſis et intereſſe. concord. ſupra eodem diſpendia. li-
bro. vj. ubi utitur verbo expenſis. hic vero verbo magis lato.
ſcilicet intereſſe quod poteſt conſiſtere in lucro ceſſante et dā-
no emergente iuxta materiam. l. j. C. de ſenten. que pro eo. ra-
tione vero victorie illa non veniunt ſed expenſe tantum. ut re-
miſi in dicto capitu. diſpendia. ¶ Septimo not. qd iudex co-
ram quo quis iniuſte trahitur licet non ſit competens in cau-
e ſa principali. tamen eſt competens in expenſis[e] imminenti-
bus ſuper illo articulo de quo cognouit utrum eſſet compe-
tens necne. de quo not. Ber. in cap. finali. ē. eodem. Et hic eſt
caſus quem tene menti pro practica. l. ſi quis ex aliena. ff. de
8 iudi. ibi. † enim dicitur quod poteſt cognoſcere ſed ſi reperit
ſe incompetentem an poſſit ſuper expenſis factis in cognitio-
ne illius articuli pronunciare nihil ibi dicitur ſed hic eſt ca-
9 ſus qd poſſit. ¶ † Octauo not. quidam per iſtum textum qd
cum agitur reali in computatione dietarum de quibus in. c.
ſtatutum. ſupra eodem debet haberi ratio et conſideratio a lo-
co rei ubi ſita eſt res que petitur. Capitulum ergo ſtatutum
quo dicitur qd a fine dioceſis in qua reus habet domicilium
computentur diete debet intelligi cum agitur perſonali. ſe-
cus ubi agitur reali: ut hic. et ē. eodē dilectus. et. c. ex parte. ē.
de foro competenti. Et hoc tenet hic Guli. ſcdm Ioan. de li-
gna. per pre allega. iura. et dicit hoc verum ſiue agatur reali ad
rem mobilem ſiue immobilem: quia ſunt eiuſdē nature quā-
tum ad hoc. iuxta notata. ſupra eodem dilectus. ē. Sed idem
dominus Ioan. hic videtur reſidere quod ſit in optione acto-
ris vel velit computare dietas a loco rei que petitur. an a do-
micilio rei conuenti. allegat pro caſu. l. fina. C. ubi in rem acti.
ergo ſi licet dicere et videtur verū domi. Ioan. ad ſcripta do-
mini Guli. non aduertit nec verba ponderauit. Guli. enī
dicit quod in loco ubi ſita eſt res mobilis vel immobilis po-
teſt impetrari nec in hoc contrariatur Ioan. and. vel Archi.
qui non querunt de hoc an in loco ubi ſita eſt res impetrari
poſſit. Sed cum extra illam dioceſim actor alterius dioceſis
vult agere utrum fiet computatio a domicilio rei vel a loco
ubi res eſt ſita. de hoc quenſit ibi Ioannes and. et Archidiac.
et tenent quod a loco domicilii habeatur conſideratio dicte.
et credo bene ut dixi in capitu. ſtatutum. §. cum vero. in ulti-
ma colum. et concordant cum Guli. hic qui dicit quod in lo-
co ubi ſita eſt res. et in loco ubi pecunia eſt promiſſa. et in loco
delicti. in quo eſſet remiſſio facienda. ſicut in predictis locis
poſſet quis coram ordinario conueniri. ita coram iudice im-
petrato. Quantum autem ad trahendū reum extra quod a
predictis locis fiat computatio. etiam in realibus prout ſen-
tit Ioan. de ligna. non credo verum. Non obſtat iſta decre. qr
ſecundū Zen. hic non deciditur a quo loco dieta cōputentur.
nec de rēdicatione locorum loquitur iſte tex. ſed cum de iuri-

a ¶ De monachis. Et ibi plene per Panor. qui addit alios caſus. et per Hoſt. in ſum. tit. de cap. mo. §. fin.
b ¶ Pro iniuria illata. An dñs pro iniuria vel furto facto ſubditis vel colonis agere poſſit. et an poſſit intentare alias actiones eis competentes. vide Ioan. an. et arch. in. c. ad apoſtolice de re iu. li. vj. et p zen. in cle. ſi dñm. de relig. et ve. ſan. ter. l. c. ſʒ. l. fi. et ibi p Panor. de probatio.
c ¶ Qd eſt verum. Adde Car. in cle. j. in pen. q. de reli. et ve. ſan. glo. in. c. accedentibus. de priuileg.
d ¶ Sexto nota. adde ad hanc materiā doc. maxime. d. Iaſ. ibi. plene i l. properandum. §. ſiue aūt alterutra. C. de iu.
e ¶ Expēſis. adde illud qd dicitur i gloſſ. fi. in. c. ex te nore. de reſcri. de illo qui traxit aliquē corā diuerſis iudicibus qr ſcds iudex icompetēs tenet reū liberare et actorē in expenſis cōdēnare p. l. ubi acceptū. ff. de iudi. qd intellige ut ibi p Panor.

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM.

¶ Unire eccleſias & donare poteſt epiſcopus abſq; cõſenſu rectoris vel defenſoris. de rebus eccleſie non alienandis. ca. ſi una. nu. 5. 9. & 10. Et an requiratur cõſenſus patroni vel ſtati ad quẽ ſpectat eccleſia. nu. 12. fo. 51. & 52.
Uniri poteſt eccleſia vna vnius dioceſis alteri eccleſie alteri⁹ dioceſis. de reb⁹ ecc. non alie. c. ſi vna. nu. 2. fo. 51.
Unio eccleſiarum ſpectat ad epiſcopos: nec poſſent abbates vnire eccleſias ſibi pleno iure ſubiectas. Et an ſtericos eſo poſſint preſcribere ius vniendi eccleſias. ibi. nu. 2.
Unio debet fieri per epiſcopũ cũ conſenſu ſui capituli. ibi. nu. 3.
¶ Uno cõtextu dicit fieri quod ſit nullo actu extraneo intermiſto. de app. c. ſ̃ nis. nu. 3. fo. 73.
¶ Uolantas ſiue animi deſtinatio vtrum & quãdo pro opere cõſummato reputetur. de electionibus. cap. ne romani. §. ſane nu. 6. fo. 6.
¶ Uouens magis meretur circa idem opus q̃ nõ vouẽs. de reli. & vene. ſanc. c. ſi dominum. nu. 5. fo. 72.
Uſurarius an facta reſtitutione vſurarũ ſit omnino liberatus ita quod non teneatur facere penitentiã. de vſur. c. ex graui. §. ſane. nu. 7. fo. 78.
Uſurarii manifeſti in cimiterio ſepeliens vtrum & quando ſit ipſo iure excõmunicatus. de ſepul. c. eos qui. nu. 8. fo. 54.
Uſurarii cogendi ſunt ad exhibendos codices rationum quãdo de vſuris agitur: ſed ſi ad aliud agaſ ſecus. de vſuris. c. ex graui. §. ceterum. nu. 2. fo. 77.
Uſurarũ debiti exceptio corã q̃ iudice ſit remictẽda: an coram eccleſiaſtico: an ſeculari. de iudi. c. diſpendioſaʒ. nu. 8. fo. 89.
Uſuraria prauitas in quibus cõſiſtit. de vſuris. c. ex graui. numero. 8. folio. 77.
Uſura in conuentione deducta & ſoluta debet reſtitui: & quid de vſura mentali. ibi. nu. 9.
Uſuras ſoluens an peccet. ibi. nu. 10.
Uſuras exigere eſt peccatum: qui pertinaciter aliter aſſerit eſt vt hereticus puniẽdus. de vſur. c. ex graui. §. ſane. nu. 1. fo. 78.
Actus tamen feneradi ſeu vſuras exercendi non ſapit hereſim nec pertinet ad inquiſitorem. ibi. nu. 9.
¶ Uxor defuncti licet agnatis extantibus viro non ſuccedat: filios tñ ipſius defuncti naturales eidem ſuccedere impedit q̃ alias ſuccederẽt. de elec. c. quod circa. nu. 1. fo. 9.
Uxor ſi ſecundo nupſerit vtrum caſte viuere dicatur. de ſum. exc. c. cum ex eo. nu. 3. fo. 87.
Xenodochium quid ſit. de preben. c. per literas. nu. 6. fo. 39.

Regiſtrum. A B C D E F G H I K L M N O P Q R. Omnes ſunt terni preter R. q quaterno completur.

Explicit lectura ſolennis domi

ni petri de ancharano ſuper Clementinis. Una cum ſummariis & repertorio de nouo additis: antea nuſq̃ poſitis: necnõ nõ⁹ diligenti ſtudio velut ad vnguem perpolita. Impreſſa Lugduni per Joannẽ moylin al's de chambray. Anno virginei part⁹. 1549. Kalendas Julias.

Benedictus deus vna cum virgine matre.

Finis.